

A9-0011/2022

1.2.2022

JELENTÉS

a forrásadó európai keretéről
(2021/2097(INI))

Gazdasági és Monetáris Bizottság

Előadó: Pedro Marques

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	16
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	17

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a forrásadó európai keretéről (2021/2097(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 12., 45., 49., 58., 63., 64., 65., 113., 115. és 116. cikkére,
- tekintettel a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések közös adózási rendszeréről szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2011. november 11-i bizottsági javaslatra (COM(1998)0714).
- tekintettel a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló, 2011. november 30-i 2011/96/EU tanácsi irányelvre (a továbbiakban: az anya- és leányvállalatokról szóló irányelv)¹,
- tekintettel a belső piac működését közvetlenül érintő adókikerülési gyakorlatok elleni szabályok megállapításáról szóló, 2016. július 12-i (EU) 2016/1164 tanácsi irányelvre², valamint az (EU) 2016/1164 irányelvnek a harmadik országokat érintő hibrid struktúrákból adódó diszkrepanciák tekintetében történő módosításáról szóló, 2017. május 29-i (EU) 2017/952 tanácsi irányelvre³,
- tekintettel a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések közös adózási rendszeréről szóló, 2003. június 3-i 2003/49/EK tanácsi irányelvre (a továbbiakban: a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv)⁴,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. december 9-i 2014/107/EU tanácsi irányelvre⁵,
- tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciókkal kapcsolatosan az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. május 25-i (EU) 2018/822 irányelvre⁶,
- tekintettel a közös társaságiadó-alapról szóló, 2016. október 25-i COM(2016)0685 és a közös összevont társaságiadó-alapról szóló, 2016. október 25-i COM(2016)0683 bizottsági javaslatokra, a digitális gazdaság adóztatásáról szóló intézkedéscsomagra⁷ és

¹ HL L 345., 2011.12.29., 8. o.

² HL L 193., 2016.7.419., 1. o.

³ HL L 144., 2017.6.7., 1. o.

⁴ HL L 157., 2003.6.26., 49. o.

⁵ HL L 359., 2014.12.16., 1. o.

⁶ HL L 139., 2018.6.5., 1. o.

⁷ Az intézkedéscsomag magában foglalja az „Elérkezett az idő a digitális gazdaságra vonatkozó modern, méltányos és hatékony adóztatási keret létrehozására” című, 2018. március 21-i bizottsági közleményt (COM(2018)0146), a jelentős digitális jelenletre kivetendő társasági adóra vonatkozó szabályok megállapításáról

a Parlament erre vonatkozó álláspontjára,

- tekintettel „A 21. század társasági adózása” című, 2021. május 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0251),
- tekintettel a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések közös adózási rendszeréről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslattal kapcsolatban 2011. november 11-én, első olvasatban elfogadott álláspontjára⁸,
- tekintettel a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, a pénzmosással, adókikerüléssel és adókijátszással foglalkozó vizsgálatot követő, 2017. december 13-i ajánlására⁹,
- tekintettel a fent említett parlamenti állásfoglalások nyomán a Bizottság által elfogadott nyomonkövetési intézkedésekre¹⁰,
- tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak a cum-ex, cum-cum és forrásadó-visszaigénylési stratégiákról szóló, 2020. szeptember 23-i jelentésére,
- tekintettel a forrásadó-mentességi eljárásokról szóló 2009. október 19-i bizottsági ajánlásra¹¹,
- tekintettel a „Kettős adóztatás az egységes piacon” című 2011. november 11-i bizottsági közleményre (COM(2011)0712),
- tekintettel „A helyreállítási tervet támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló új cselekvési terv” című, 2020. július 15-i bizottsági közleményre (COM(2020)0312),
- tekintettel a „Tőkepiaci unió a polgárok és vállalkozások számára – új cselekvési terv” című, 2020. szeptember 24-i bizottsági közleményre (COM(2020)0590),
- tekintettel a Bizottság forrásadóra vonatkozó 2017-es magatartási kódexére,
- tekintettel az Európai Bankhatóságnak a cum-ex, cum-cum és forrásadó-visszaigénylési rendszerekről szóló, 2020. május 11-i jelentésére,
- tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak a piaci visszaélésekről szóló rendelet felülvizsgálatáról szóló, 2020. szeptember 23-i végleges jelentésére,
- tekintettel a Bizottság 2017. március 24-i, „A tőkepiaci unió megvalósításának

szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2018. március 21-i bizottsági javaslatot (COM(2018)0147), az egyes digitális szolgáltatások nyújtásából származó bevételek után fizetendő digitális szolgáltatási adó közös rendszeréről szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2018. március 21-i bizottsági javaslatot (COM(2018)0148) és a jelentős digitális jelenletre kivetendő társasági adóról szóló, 2018. március 21-i bizottsági ajánlást (C(2018)1650).

⁸ HL C 353.E., 2013.12.3., 196. o.

⁹ HL C 369., 2018.10.11., 132. o.

¹⁰ A társaságiadó-politikák Európai Unión belüli átláthatóvá tételéről, összehangolásáról és közelítéséről szóló, valamint a TAXE 1 állásfoglalás 2016. március 16-i közös nyomon követése, a feltételes adómegállapításokról és a jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló európai parlamenti állásfoglalás 2016. november 16-i nyomon követése, a PANA ajánlásának 2018. áprilisi nyomon követése, a cum-ex botránnyról szóló állásfoglalás 2019. március 26-i nyomon követése és a TAX3 állásfoglalás 2019. augusztus 27-i nyomon követése.

¹¹ HL L 279., 2009.10.24., 8. o.

felgyorsítása: a tőkeáramlás nemzeti akadályainak felszámolása” című jelentésére (COM(2017)0147),

- tekintettel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont „A globális minimumadó bevételi hatásai: országokénti becslések” című, 2021. októberi tanulmányára,
 - tekintettel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont „Az adóverseny új formái az Európai Unióban: empirikus vizsgálat” című, 2021. november 22-i tanulmányára,
 - tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹²,
 - tekintettel az „Íránymutatás a tagállamoknak: Helyreállítási és rezilienciaépítési tervek” című, 2021. január 22-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0012),
 - tekintettel a G20-ak/OECD adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív keretében tett, a gazdaság digitalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásra vonatkozó, 2021. július 1-jei nyilatkozatára,
 - tekintettel az OECD a kettős adóztatási egyezményekből eredő adókedvezményekkel és a betartatás fokozásával foglalkozó projektjére (TRACE),
 - tekintettel „A forrásadó területén a kettős adóztatás elkerülésére és az adóvisszaélés megelőzésére szolgáló új uniós rendszer” című kezdeményezéséről szóló, 2021. szeptember 28-i bizottsági bevezető hatásvizsgálatra,
 - tekintettel a feltételes adómegállapításokról és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására¹³,
 - tekintettel a feltételes adómegállapításokról és a jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló, 2016. július 6-i állásfoglalására¹⁴;
 - tekintettel a cum-ex botrányról, a pénzügyi bűnözésről és a jelenlegi jogi keret hiányosságairól szóló, 2018. november 29-i állásfoglalására¹⁵,
 - tekintettel a pénzügyi bűncselekményekről, az adókijátszásról és az adókikerülésről szóló, 2019. március 26-i állásfoglalására¹⁶,
- tekintettel az adóparadicsomok uniós jegyzékének reformjáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására¹⁷,
- tekintettel „Az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtása: eredmények, tanulságok és leküzdendő akadályok” című, 2021.

¹² HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

¹³ HL C 366., 2017.10.27., 51. o.

¹⁴ HL C 101., 2018.3.16., 79. o.

¹⁵ HL C 363., 2020.10.28., 102. o.

¹⁶ HL C 108., 2021.3.26., 8. o.

¹⁷ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0022.

- szeptember 16-i állásfoglalására¹⁸;
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0011/2022),
- A. mivel a tagállamok továbbra is jelentős adóbevételektől esnek el a káros adózási gyakorlatok miatt, és a társaságiadó-kikerülés miatti bevételkiesés becsült összege évi 36–37 milliárd¹⁹ eurótól 160–190 milliárd²⁰ euróig terjed;
- B. mivel független kutatások²¹ szerint az EU tagállamai együttesen több társaságiadó-bevételtől esnek el más uniós tagállamok, mint harmadik országok javára;
- C. mivel amikor egy bizonyos joghatóságon keresztül magas jogdíj-, kamat- vagy osztalékkifizetések történnek, az arra utal, hogy a nyereséget kizárólag az adóteher csökkentése céljából terelik kerülőútra;
- D. mivel az agresszív adótervezési struktúrák három fő csatorna szerint csoportosíthatók: i. jogdíjfizetések, ii. kamatfizetések és iii. transzferárazás²², ami jól mutatja a passzív bevételek áramlásának fontosságát az adókikerülésben és adókijátszásban;
- E. mivel a G20-ak/OECD adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív kerete a gazdaság digitalizációjából eredő kihívások kezelése érdekében megállapodott a nemzetközi adórendszer kétpilléres reformjának kulcsfontosságú elemeiről, melyek egyike a 15%-os minimális tényleges társaságiadó-kulcs;
- F. mivel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont becslése szerint a G20-ak/OECD megállapodás II. pillérének végrehajtása a 27 tagállam számára azonnali 63,9 milliárd eurós adóbevétel-növekedést fog eredményezni;
- G. mivel a forrásadó csökkentheti az adókijátszás és adókikerülés kockázatát, de kettős adóztatáshoz is vezethet; mivel ezek az adók bevételi forrást jelentenek a tagállamok számára a közkiadások finanszírozására, és hatékony eszközt a hazai adóalap biztosításához és az alacsony adómértéket alkalmazó adójogrendszerekbe történő nyereségátcsoportosítás elleni küzdelemhez;
- H. mivel a forrásadó-rendszer uniós és tagállami szintű változásait össze kell hangolni az adókikerülés elleni meglévő és jövőbeli rendelkezésekkel, például a fent említett megállapodásnak a G20-ak/OECD adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó, fent említett inkluzív kerete révén történő végrehajtásával;

¹⁸ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0392.

¹⁹ A Bizottság 2021. május 18-i, „Éves jelentés az adózásról, 2021” című jelentése.

²⁰ Dover, R. et al., „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union, Part I: Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning” (A társaságiadó-politikák Európai Unión belüli átláthatóvá tétele, összehangolása és közelítése – I. rész: Az agresszív társaságiadó-tervezés nagyságrendjének értékelése), Európai Parlament, Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága, Európai Hozzáadott Érték Osztály, 2015. szeptember

²¹ Tørsløv, T., Wier, L., és Zucman, G., „The Missing Profits of Nations” (Az országok kieső nyeresége), 24701. sz. munkadokumentum, 2018. június, elérhető itt: <https://www.nber.org/papers/w24701>

²² https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2018-03/taxation_papers_71_atp.pdf

- I. mivel mind a cum-ex, mind a cum-cum rendszerek lehetőséget adtak olyan osztalékadó-visszaigénylésekre, amelyekre a kedvezményezettek nem voltak jogosultak, és a becslések szerint e visszaigénylések 2000 és 2020 között összesen mintegy 140 milliárd euró költséget róttak az adófizetőkre; mivel e visszaigénylések többségét jogellenesnek minősítették, és a leleplezések az eddigi legnagyobb adócsalási botrányra derítettek fényt az Európai Unióban;
- J. mivel az összetett, hosszadalmas, költséges és nem szabványosított visszatérítési eljárások növelik az adócsalási és adókikerülési rendszerek kockázatát, amint azt a cum-ex leleplezések is megmutatták, miközben növelik a határokon átnyúló befektetések adminisztratív terheit is – különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a lakossági befektetők esetében –, eltántoríthatnak a határokon átnyúló beruházásoktól, továbbá akadályozhatják a piaci integrációt és a tőkepiaci unió fejlődését;
- K. mivel az Európai Parlament „A tőkepiaci unió (CMU) további fejlesztéséről: a tőkepiaci finanszírozáshoz való hozzáférés, különösen a kkv-k számára, és a lakossági befektetők tőkepiaci részvételének növelése” című, 2020. október 8-i állásfoglalásában²³ kifejtette a tőkepiaci unióval kapcsolatos álláspontját; mivel az EU továbbra is elkötelezett a tőkepiaci unió megvalósítása és a határokon átnyúló beruházásokat ösztönző, valódi európai piac előmozdítása mellett; mivel a Bizottság a „Tőkepiaci unió a polgárok és a vállalkozások számára – új cselekvési terv” című 2020. évi közleményében az egyik kulcsfontosságú intézkedésként a határokon átnyúló beruházások adóterheinek csökkentésére irányuló célkitűzést jelentett be;
- L. mivel a Bizottság a múltban nem kötelező erejű intézkedéseket vezetett be az adó-visszatérítési eljárások megkönnyítése érdekében, ideértve a forrásadóra vonatkozó magatartási kódexet és a határokon átnyúló forrásadó-mentesség igénylésére vonatkozó eljárások egyszerűsítéséről szóló ajánlást, amelyek csak korlátozott eredményeket hoztak; mivel az OECD TRACE csomagját²⁴ sem alkalmazzák széles körben;
- M. mivel a Bizottság becslése szerint a forrásadó-visszatérítési eljárások összköltsége 2016-ban mintegy 8,4 milliárd EUR volt, ami főként az elmaradt adókedvezményeknek, a visszatérítési eljárások költségeinek és az alternatív költségeknek²⁵ tudható be, és mindez csökkenti a határokon átnyúló beruházások lehetőségének vonzerejét;
- N. mivel a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv és az anya- és leányvállalatokról szóló irányelv egyaránt mentesít a forrásadó alól bizonyos, kamatokkal, jogdíjakkal és osztalékokkal kapcsolatos, határokon átnyúló kifizetéseket a kettős adóztatás elkerülése érdekében;
- O. mivel 2019. február 26-án az Európai Unió Bírósága több olyan ügyben hozott ítéletet, amelyek a dán társaságok által más uniós tagállamokban működő vállalkozásoknak fizetett osztalékokra és kamatokra vonatkozó dán forrásadó-rendszerrel kapcsolatosak, és amelyek jelentős következményekkel jártak a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló

²³ HL C 395., 2021.9.29., 89. o.

²⁴ Paul Gisby (Accountancy Europe) nyitóbeszéde a FISC albizottság 2021. október 27-i európai parlamenti nyilvános meghallgatásán.

²⁵ A Bizottság 2017. március 24-i, „A tőkepiaci unió megvalósításának felgyorsítása: a tőkeáramlás nemzeti akadályainak felszámolása” című jelentése (COM(2017)0147),

irányelv és az anya- és leányvállalatokról szóló irányelv alkalmazására nézve; mivel ezek az ügyek megerősítik a tényleges tulajdonlásra vonatkozó megbízható információk és a passzív bevételek kedvezményezettje oldalán a gazdasági tartalom fontosságát;

- P. mivel a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv harmadik preambulumbekzdése szerint „szükséges annak biztosítása, hogy a kamat- és jogdíjfizetésekre csak egyszeres adófizetési kötelezettség vonatkozzon”;
- Q. mivel a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv felülvizsgálatáról szóló tárgyalások 2012-ben elakadtak a Tanácsban, mivel a tagállamok eltérően vélekedtek a jogdíjakra és kamatokra vonatkozó tényleges minimális adókulcs bevezetésének lehetőségéről; mivel a Bizottság úgy véli, hogy a G20-ak/OECD adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív kerete 2. pillérének átültetése megnyitja az utat a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv átdolgozására irányuló, függőben lévő javaslat elfogadása előtt²⁶;
- R. mivel a Bizottság ígéretet tett arra, hogy javaslatot tesz egy közös, szabványosított, az egész EU-ra kiterjedő forrásadó-könnyítési rendszer bevezetésére irányuló jogalkotási kezdeményezésre, amelyet az adóhatóságok közötti információcsere- és együttműködési mechanizmus kísér²⁷;
- S. mivel a Szerződések és az európai jogi keret határain belül az adózás terén a tagállamok közötti magas szintű együttműködés továbbra is alapvető fontosságú az egységes piac integritásának védelme és megőrzése szempontjából;

A nyereségátcsoportosítás gyakorlatának megszüntetése

1. megjegyzi, hogy a folyamatos erőfeszítések ellenére a forrásadó-rendszer továbbra is nagymértékben széttagolt a tagállamok között az adókulcsok és a kedvezményre vonatkozó eljárások tekintetében, ami kikapukat és jogbizonytalanságot teremt; megjegyzi továbbá, hogy a jelenlegi rendszerrel visszaélnak a nyereség átcsoportosítása érdekében, az lehetővé teszi az agresszív adótervezést, és az egységes piacon belüli, határokon átnyúló beruházások akadályozásán túl kettős adóztatáshoz is vezet, melyek egyaránt elkerülendők;
2. üdvözli a káros adózási gyakorlatok elleni küzdelem terén az elmúlt években uniós és nemzetközi szinten elért jelentős előrelépéseket, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a meglévő jogszabályok jobb alkalmazására van szükség, és a nyereségátcsoportosításra, a káros adóversenyre és a csalásra utaló egyre több bizonyíték fényében – különösen a cum-ex leleplezéseket követően – jogalkotási fellépésre is szükség lehet a határokon átnyúló beruházások adójellegű akadályainak kezelésére irányuló erőfeszítések mellett;
3. üdvözli a G20-ak/OECD adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó átfogó keretrendszer által elért megállapodást egy kétpilléres reformról, amely magában foglal egy globális minimális tényleges társágiadó-kulcsot is; ezt fontos lépésnek tartja afelé, hogy megszüntessék a nyereségek alacsony adómértéket alkalmazó adójogrendszerekbe való átcsoportosítását, csökkentsék a területek közötti

²⁶ A Bizottság „A 21. század társasági adózása” című, 2021. május 18-i közleménye (COM(2021)251).

²⁷ A Bizottság helyreállítási stratégiát támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló cselekvési terve.

káros adóversenyt, és biztosítsák, hogy a vállalatok minden egyes adójogrendszerben megfizessék az adóból rájuk eső méltányos részt; megállapítja ugyanakkor, hogy a megállapodás magában foglal adóra vonatkozó külön szabályokat és egy de minimis mentességet, és hogy az intézkedés alkalmazási körét a legalább 750 millió euró globális konszolidált árbevétellel rendelkező multinacionális vállalatokra összpontosították;

4. üdvözli, hogy 137 ország és joghatóság támogatja az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó átfogó keretrendszerének kétpilléres reformról szóló megállapodását; meglelégedéssel nyugtázza, hogy a G20-ak és az OECD valamennyi tagja és az összes uniós tagállam részes fele a megállapodásnak; üdvözli, hogy röviddel azután, hogy az OECD kidolgozta mintaszabályait, a Bizottság a megállapodással összhangban, jogalkotási javaslatot terjesztett elő a II. pillér végrehajtására vonatkozóan; felszólítja a Tanácsot, hogy a Parlament álláspontjának figyelembevételével mielőbb fogadja el e javaslatot, hogy az 2023-ban hatályba léphessen; úgy véli, hogy az adóverseny alsó határának megállapítása a nemzetközi megállapodás végrehajtásának részét képezi;
5. emlékeztet, hogy a forrásadó olyan óvintézkedés lehet, amelyet a tagállamok az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékében szereplő országokkal szemben hoznak; kéri a Bizottságot, hogy fontolja meg egy olyan jogalkotási javaslat előterjesztését, amely összehangolt óvintézkedéseket mozdít elő a jegyzékben szereplő országokkal szemben, mivel az ilyen intézkedések egyes tagállamok általi diszkrecionális alkalmazása a vártnál kevesebb eredményt hozott; e tekintetben kiemeli, hogy a G20/OECD megállapodás, és különösen a II. pillér végrehajtását is figyelembe kell venni;
6. megismétli a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot egy Unió-szerte alkalmazandó forrásadó bevezetésére annak biztosítása érdekében, hogy az Unióban indított kifizetéseket legalább egyszer megadóztassák, mielőtt a pénz kiáramlik az Unióból²⁸; sürgeti a Bizottságot, hogy ebbe a javaslatba foglaljon bele erőteljes visszaélés elleni intézkedéseket;
7. megjegyzi, hogy az egyszerű, következetes és méltányos adórendszer kulcstényező az EU versenyképességének növelésében; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az adóalap-erózió és a nyereségátcsoportosítás még mindig zajlik, és ezt elősegíti a harmadik országokba irányuló kimenő fizetésekre vonatkozó közös forrásadó hiánya, valamint olyan közös szabályok és eljárások hiánya, melyek hatékonyabban biztosítanák az Unión belül áramló osztalékok, jogdíjak és kamatok adóztatását, többek között akár egy minimális tényleges adómérték alkalmazásával; hangsúlyozza, hogy az elkövetkező években az EU egyik fő feladata kell, hogy legyen a nyereségátcsoportosítások problémájának kezelése;
8. emlékeztet arra, hogy a Bizottság az európai szemeszter és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése keretében megállapította, hogy az agresszív adótervezés kezelése érdekében további reformokra van szükség hat olyan tagállamban, ahol a külföldre irányuló kifizetésekre kivetett forrásadó hiánya vagy korlátozott

²⁸ Az Európai Parlament 2016. július 6-i állásfoglalása a feltételes adómegállapításokról és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről, (26) bekezdés.

alkalmazása valószínűsíthetően visszaélészerű és agresszív adótervezési célokat, valamint az egyezmények közötti különbségek kihasználásából eredő adóelőnyyszerzést szolgál;

9. felszólítja a Bizottságot, hogy ragaszkodjon az európai szemeszter keretében és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése során tett, az agresszív adótervezésre és különösen a kamat-, jogdíj- és osztalékfizetésekre vonatkozóan tett ajánlások végrehajtásához;
10. hangsúlyozza, hogy a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv és az anya- és leányvállalatokról szóló irányelv keretében érvényben lévő rendszer, valamint az Unión belül áramló osztalékok, jogdíjak és kamatok adóztatását biztosító közös szabályok és eljárások hiánya együttesen olyan csatornákat biztosít, melyeken keresztül ezek a pénzek adómentesen kiáramolhatnak az EU-ból alacsony adómértéket alkalmazó harmadik országok felé, ami jelentős bevételkiesést eredményez; hangsúlyozza, hogy ezt a kérdést legalább az adóalap-erózió megakadályozását célzó szabályok révén kezelni kell;
11. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy közös és egységesített forrásadó-keretet, amely csökkenti a befektetők számára a rendszer bonyolultságát, megszünteti az egyezmények közötti különbségek kihasználásából eredő adóelőnyyszerzés gyakorlatát, és biztosítja, hogy az EU-ban keletkezett valamennyi osztalékot, kamatot, tőkenyereséget, jogdíjfizetést, szakmai szolgáltatások utáni és a vonatkozó szerződések alapján teljesített kifizetést egy tényleges adókulcs szerint megadóztassák;
12. emlékeztet a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv felülvizsgálatáról szóló, 2012. szeptember 11-i, első olvasatban elfogadott álláspontjára; sajnálja, hogy az említett irányelv felülvizsgálata 2012 óta függőben van a Tanácsban, mivel a tagállamok eltérő álláspontra helyezkedtek a jogdíjakra és kamatokra vonatkozó tényleges minimális adókulcs esetleges bevezetésével kapcsolatban; sürgeti a Tanácsot, hogy mielőbb folytassa és zárja le a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelvről szóló tárgyalásokat a II. pillér uniós végrehajtásának fényében;
13. megjegyzi, hogy a részvényeseknek fizetett osztalékokra vonatkozó tényleges minimális adókulcs hiánya olyan környezetet teremtett, amely kedvezhet az adókikerülésnek; felszólítja a Bizottságot, hogy elemezze ezt a problémát, és értékelje, hogy mely jogalkotási lehetőségek volnának a legalkalmasabbak annak kezelésére, beleértve az anya- és leányvállalatokról szóló irányelv felülvizsgálatának lehetőségét is;
14. emlékeztet arra, hogy közelmúltbeli kutatások²⁹ szerint a tagállamokban nagy különbségek vannak a forrásadók alkalmazása terén – az adókulcsok 0 és 35% között mozoghatnak –, és rámutat, hogy az adóegyezményekben szereplő forrásadó-kulcsok gyakran alacsonyabbak az általános adókulcsoknál;
15. ösztönzi valamennyi tagállamot, hogy fejezzék be az adóalap-erózió és a nyereség-

²⁹ Van 't Riet, M. és Lejour, A., „A Common Withholding Tax On Dividend, Interest And Royalties In The European Union” (Az osztalékokra, a kamatokra és a jogdíjakra kivetett közös forrásadó az Európai Unióban), 2020.

átcsoportosítás megakadályozása céljából az adóegyezmények kapcsolódó intézkedéseinek végrehajtásáról szóló többoldalú egyezmény (MLI) ratifikálását; felszólítja a Bizottságot, hogy az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékének és kritériumainak reformja során építse be az említett egyezményben rögzített standardokat;

16. ösztönzi a tagállamokat, hogy vizsgálják felül az összes hatályos, harmadik országokkal aláírt adóegyezményt az új globális normáknak való megfelelés biztosítása érdekében; kéri a Bizottságot, hogy javasoljon arányos intézkedéseket a tagállamoknak a meglévő kétoldalú adóegyezményeikre vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy azok tartalmazzanak a visszaélés elleni általános szabályokat;
17. felkéri a Bizottságot, hogy az adókötelezettség alá tartozás (STTR) 2. pillérben foglalt szabálya tükrében értékelje a tagállamok és a fejlődő országok közötti adóegyezményekre irányuló tárgyalásokra vonatkozó uniós iránymutatások kidolgozását;

Az osztalékarbitrázs elleni küzdelem fokozása

18. emlékeztet arra, hogy 2018 októberében egy vizsgálat feltárta, hogy 11 tagállam mintegy 55,2 milliárd EUR adóbevételről esett el a cum-ex és cum-cum rendszerek miatt, de egy 2021. októberben közzétett vizsgálatból származó újabb becslések szerint a 2000 és 2020 közötti időszakban az állami bevételekben keletkezett veszteség összege mintegy 140 milliárd EUR; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy e rendszerekkel továbbra is visszaélnek az uniós költségvetés kárára; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy más, hasonlóan káros hatású rendszerek is létezhetnek, például a cum-fake; megállapítja, hogy a karlsruhei német bíróság 2021 júliusában úgy határozott, hogy a cum-ex rendszerek jogellenesek, ezért adócsalásnak minősülnek;
19. tudomásul veszi az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) és az Európai Bankhatóság (EBH) által – a Parlament kérésére – lefolytatott, a cum-ex, cum-cum és forrásadó-visszaigénylési rendszerekről szóló vizsgálatát és végleges jelentését; felszólítja a Bizottságot, hogy értékelje az e rendszerek felszámolására irányuló lehetséges megoldásokat, köztük az adó-visszatérítés iránti kérelmek és a mögöttes osztalékfizetés összekapcsolásának lehetőségét, nevezetesen egy egyedi azonosító révén és/vagy azáltal, hogy minden tagállamban egyetlen szervezetet bíznak meg a forrásadó beszédésével és a vonatkozó adóigazolás kiállításával annak biztosítása érdekében, hogy egyetlen kifizetés esetén se kerülhessen sor többszörös adó-visszaigénylésre, és hogy az adóhatóságok könnyen fel tudják tární a visszaigénylési eljárásokkal kapcsolatos visszaéléseket;
20. hangsúlyozza, hogy a cum-ex ügyben feltárt információk hatással voltak a piac integritására és a befektetői bizalomra; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az ESMA által a piaci visszaélésekről szóló rendelet felülvizsgálatáról kiadott végleges jelentés következtetéseit annak elemzése érdekében, hogy megsértették-e a rendeletet, és mérlegelje, hogy e tekintetben szükség van-e a piaci visszaélésekről szóló rendelet módosítására; kiemeli, hogy az európai hatóságokon, köztük az EBH-n és az ESMA-n is számon kell kérni felügyeleti feladataik teljesítését;
21. felszólítja a Bizottságot, hogy javasoljon intézkedéseket az adóhatóságok, a pénzügyi

piacfelügyeleti hatóságok és adott esetben a bűnüldöző szervek közötti együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás fokozására a forrásadó-visszaigénylési rendszerek felderítése és az ellenük való jogi fellépés tekintetében; kiemeli az ESMA Bizottsághoz intézett azon ajánlását³⁰, hogy szüntesse meg a pénzügyi piacfelügyeleti hatóságok és az adóhatóságok közötti információcserére vonatkozó jelenlegi jogi korlátozásokat; felszólítja a Bizottságot, hogy a soron következő jogalkotási javaslatokban hozzon létre jogalapot a releváns információk e hatóságok közötti cseréjére, különösen a gyanús tevékenységekre való figyelemfelhívás céljából;

22. osztja az ESMA azon aggodalmát, hogy a forrásadó-visszaigénylési rendszerek ritkán korlátozódnak az EU területére³¹, ezért hangsúlyozza az e téren folytatott folyamatos nemzetközi együttműködés fontosságát;
23. kiemeli a Bizottság erőfeszítéseit és a Parlament arra irányuló kezdeményezéseit, hogy – például a Fiscalis programmal – megerősítsék a tagállamok közötti adóügyi együttműködést;
24. hangsúlyozza, hogy bár a 2014/107/EU tanácsi irányelv megkönnyítette az információcserét, a cum-ex és cum-cum rendszerek felderítésének egyéb akadályai is vannak, ideértve az értékpapírügyletekkel kapcsolatos elszámolások késedelmeit, a tőkenyereségre vonatkozó információcseré hatókörét és azt, hogy kevés a spontán információcseré; emlékeztet „Az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtása: eredmények, tanulságok és leküzdendő akadályok” című, 2021. szeptember 16-i állásfoglalásában foglalt ajánlásokra;
25. hangsúlyozza, hogy a közvetítők szerepéről sem szabad megfeledkezni, és kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki megfelelő intézkedéseket annak megakadályozására, hogy a közvetítők elősegíthessék az adóvisszaéléseket és adókikerülést; emlékeztet arra, hogy az (EU) 2018/822 irányelv (DAC6 irányelv) kötelező közzétételi szabályokat vezetett be a határokon átnyúló konstrukciókra vonatkozóan, kötelezővé téve a közvetítők számára a potenciálisan káros adózási konstrukciók bejelentését; felszólítja a Bizottságot annak értékelésére, hogy ezek a szabályok milyen mértékben járultak hozzá a káros adózási konstrukciók, például a cum-cum és a cum-ex rendszerek feltárásához, és milyen mértékben gyakoroltak visszatartó hatást;
26. kéri a Bizottságot, hogy a kötelező információcserét terjessze ki az osztalékarbitrázs-rendszerekre, valamint a tőkenyereségekre, ezen belül az osztalék- és tőkenyereség-adó visszatérítésére vonatkozó valamennyi információra; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy értékelje a jelentéstételi követelményeknek a természetes személy ügyfelek eszközeinek kezelésére vonatkozó, határokon átnyúló konstrukciókra való kiterjesztésének hatását, figyelembe véve a keletkező adminisztratív terheket; kiemeli ennek keretében a tényleges tulajdonosokra vonatkozó pontos és teljes körű információk fontosságát;

³⁰ Az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak a piaci visszaélésekről szóló rendelet felülvizsgálatáról szóló, 2020. szeptember 23-i végleges jelentése, 624. pont.

³¹ Uo. 617. pont.

A határokon átnyúló beruházások előtt álló akadályok felszámolása az egységes piacon

27. határozottan üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy 2022 végéig javaslatot terjeszt elő a forrásadók közös és standardizált rendszerének létrehozására, és egy azt kiegészítő, a tagállami adóhatóságok közötti információcserére és együttműködésre szolgáló mechanizmusra; sürgeti a Bizottságot, hogy – az EU hatásköreit maradéktalanul tiszteletben tartva – tegyen erőfeszítéseket az Unión belüli eltérő forrásadó-kulcsok közelítésére is;
28. kéri, hogy az említett javaslat foglalkozzon harmonizált végrehajtás szükségességével, melynek a tagállamok közötti adóegyezmények helyébe kell lépnie; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson iránymutatást azon szerződéses rendelkezések tekintetében, amelyeket a tagállamok a harmadik országokkal kötött kétoldalú megállapodásaikban használhatnak;
29. emlékeztet a Bizottságnak a tőkepiaci unió megvalósítása iránti kötelezettségvállalására; ezzel összefüggésben felszólítja a Bizottságot, hogy 2022-ig végezzen hatásvizsgálatot a 2019-ben elindított cselekvési tervben foglalt intézkedések végrehajtásáról;
30. megállapítja, hogy a tagállamok mindeddig nem hajtották végre kielégítően a Bizottságnak a jól működő, forrásnál biztosított forrásadó-könnyítési eljárások végrehajtására vagy – amennyiben ez nem lehetséges – a forrásadó-mentességi eljárásokról szóló, 2009. október 19-i bizottsági ajánlás keretében kiadott, gyors és szabványosított visszatérítési eljárások létrehozására vonatkozó ajánlást;
31. sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő a forrásadó visszatérítésére vonatkozó közös és harmonizált uniós eljárást valamennyi tagállam számára; kiemeli, hogy ez a harmonizálás különösen hasznos lenne a lakossági befektetők számára, akiket az említett eltérések okozta túlzott terhek gyakran visszatartanak a visszaigénylési eljárások lefolytatásától, és ezáltal javítaná az egyenlő versenyfeltételeket;
32. felszólítja a Bizottságot, hogy e harmonizálás részeként vezessen be többek között a mentességekre és levonásokra vonatkozó szabályokat, valamint egységes formátumot a visszaigénylési kérelmek és eljárások terén, továbbá hiánypótló intézkedésként hozza létre a „tényleges tulajdonos” egységes fogalom meghatározását, gondoskodjon a kérelmezési és a visszaigénylési határidők összehangolásáról, és számolja fel a nyelvi akadályokat; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az új keretben megelőzzék a csalás lehetőségét;
33. úgy véli, hogy a forrásadók visszafizetése továbbra is túlnyomórészt papíralapú folyamat, amely nemcsak lassabb és nagyobb terhet jelent az adófizetők számára – tovább bonyolítva a nem belföldi befektetőket érintő eljárásokat –, hanem nagyobb mértékben hordozza a csalás kockázatát is; hangsúlyozza, hogy a megfelelően működő, könnyen használható, gyors, szabványosított és digitális forrásadó-visszatérítési eljárások, valamint a nemzeti adóhatóságok közötti jobb együttműködés csökkenthetik az adminisztratív terheket, a határokon átnyúló befektetések bizonytalanságát és az adókijátszást, ugyanakkor felgyorsítják az eljárásokat a befektetők és az adóhatóságok számára egyaránt, és ezáltal előrelépést jelentenek a jelenlegi helyzethez képest;

34. tudomásul veszi, hogy a megosztott főkönyvi technológia lehetőséget kínál arra, hogy az egyes országokban hatékonyabbá tegye a forrásadó-rendszert, ugyanakkor megkönnyítse a különböző nemzeti rendszerek közötti zökkenőmentes eljárásokat és megelőzze a csalárd tevékenységeket; e tekintetben felszólítja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a tagállamokban meglévő digitális megoldásokat, értékelje, miként lehetne kihasználni a blokklánc-technológiákat az adókijátszás és adókikerülés megelőzésére – az uniós adatvédelmi szabályok teljes körű betartása mellett –, és vegye fontolóra egy kísérleti projekt létrehozását; hangsúlyozza azonban, hogy a technológia önmagában nem képes teljes mértékben kezelni a közös keret hiányából eredő problémákat;
35. rámutat, hogy az anya- és leányvállalatokról szóló irányelv és a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelv a kettős adóztatás kockázatának csökkentése érdekében szüntette meg fokozatosan a bizonyos küszöbértékeket elérő társult vállalkozások közötti osztalék-, kamat- és jogdíjfizetésekre kivetett forrásadókat; megjegyzi, hogy az e küszöbértékek alatti befektetőkre továbbra is kivetik a forrásadót, és hogy esetükben az adómentességre vagy adókönyvitésre vonatkozó eljárásokat a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények szabályozzák;
36. üdvözli a Bizottság által felvázolt azon lehetőséget, hogy egy teljes körű, közös uniós forrásadó-könnyítési rendszert dolgozzanak ki, amely hosszú távon megbízható megoldás lehet; kiemeli, hogy egy ilyen típusú rendszer felé való elmozdulás nem lehet káros az adóvisszaélések elleni küzdelemre nézve, és sem közvetlenül, sem közvetve nem könnyítheti meg az alacsony adómértéket alkalmazó adójogrendszerekbe történő nyereségátcsoportosítást vagy az adóztatás kettős elmaradását; hangsúlyozza, hogy a forrásadó-könnyítésnek minden esetben előfeltétele kell, hogy legyen, hogy a céltagállam megfeleljen a G20-ak/OECD adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó átfogó keretrendszere által elért megállapodás végrehajtásáról szóló uniós jogszabálynak;
37. emlékeztet az OECD azon elvére, hogy az üzleti tevékenységet ott kell megadóztatni, ahol arra sor kerül; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy elemezzék az egyéb lehetőségeket, például az adóügyi illetőség szerinti adókedvezmény alternatív rendszerét, amelyben a forrás szerinti tagállamnak fizetett valamennyi forrásadót az adóügyi illetőség szerinti tagállam – ahol a jövedelmet bejelentik – adójóváírással ellentételezné, garantálva, hogy nem kerül sor kettős adóztatásra, és korlátozva a visszaélések kockázatát;
38. tudomásul veszi a kettős adóztatási egyezményekből eredő adókedvezményekkel és a betartatás fokozásával foglalkozó OECD-kezdeményezést (TRACE), amely felhatalmazza a megbízott közvetítőket arra, hogy benyújtsák a portfólióbefektetésekre vonatkozó forrásadó-visszaigényléseket; emlékeztet arra, hogy csak egy tagállam hajtotta végre a TRACE-t; ösztönzi a többi tagállamot, hogy értékeljék az eredményeket az adminisztratív terhek csökkentése, az adóbevételekre gyakorolt hatás, valamint a csalás kockázata tekintetében;
-
- ◦
39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	25.1.2022
A zárószavazás eredménye	+ : 52 - : 5 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Rasmus Andresen, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Raffaele Fitto, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Luis Garicano, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtzos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Dimitrios Papadimoulis, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Dragoş Pîslaru, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtegas, Inese Vaidere, Johan Van Oortveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zile
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Karima Delli, Elisabetta Gualmini, Margarida Marques

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

52	+
ECR	Raffaele Fitto, Roberts Zīle
ID	Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Markus Ferber, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kyrtzos, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Luis Garicano, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Dragoş Pîslaru, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Karima Delli, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Piernicola Pedicini, Ernest Urtegas

5	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Dorien Rookmaker
ID	Gunnar Beck
NI	Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos

1	0
ECR	Johan Van Overtveldt

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás